

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت درمان - مدیریت امور پرستاری
بیمارستان ولیعصر (عج)

سقط و مراقبت های بعد از آن

ختم حاملگی خود بخودی یا عمدی، پیش از ایجاد قابلیت حیات جنین، قبل از هفته ۲۰ با وزن کمتر از ۵۰۰ گرم را سقط می گویند.

اگر بدون وسایل طبی یا مکانیکی جهت تخلیه رحم اقدام گردد، خود به خودی می باشد. در صورتیکه محصولات حاملگی به طور کامل خارج نشود، یا فرد نتواند سقط خود به خودی انجام دهد، این عمل با کمک ابزار مخصوص در اتاق عمل انجام می شود که آنرا D&C یا کورتاژ می گویند.

➤ مهمترین علل سقط کدامند؟

۱. علل جنینی :

اختلال در تکامل تخم که ۴۰٪ آن تخم پوچ و یا اختلالات ژنتیکی می باشد.

۲. عوامل مادری :

بعضی از بیماریها در مادر باعث بروز سقط جنین می شود و یا احتمال ایجاد سقط را افزایش می دهد: سل، کمبود ید، برخی بیماریهای تیروئید، دیابت کنترل نشده، کمبود برخی هورمون های جنسی، سیگاری بودن مادر، الکلی بودن مادر، مصرف قهوه بیش از ۴ فنجان، تماس با اشعه و گازهای بیهوشی، لوپوس، ضربه به شکم، نارسایی دهانه رحم (سقط سه ماهه دوم) و...

۳. علل پدری :

از نقش عوامل پدری در ایجاد سقط خود به خود چیز زیادی نمی دانیم. مسلماً اختلالات ژنتیکی اسپرم (سلول جنسی مرد) با سقط همراه است.

+ سقط چه انواعی دارد؟

تهدید به سقط : هر خونریزی نیمه اول حاملگی مطرح کننده تهدید به سقط است.

سقط اجتناب ناپذیر : در صورتیکه دهانه رحم باز شده باشد و پارگی پرده آمنیون (کیسه آب) اتفاق افتاده باشد.

سقط کامل و ناقص : وقتی که کلیه محصولات حاملگی خارج و دهانه رحم بسته شده باشد سقط کامل است و در صورتیکه مقداری از محصولات حاملگی خارج و دهانه رحم همچنان باز باشد سقط ناقص می باشد.

سقط فراموش شده:

باقی ماندن محصولات مرده حاملگی برای روزها یا حتی هفته ها داخل رحم را سقط فراموش شده گویند.

سقط راجعه : سه یا بیش از سه سقط متوالی را سقط راجعه گویند.

+ سقط چگونه درمان می شود؟

تهدید به سقط : دادن استراحت به مادر در صورت لزوم دریافت مسکن و آرامبخش، در صورت عدم بهبود تبدیل به سقط اجتناب ناپذیر می شود.

سقط اجتناب ناپذیر: در صورتیکه محصولات حاملگی به صورت کامل و خودبه خودی دفع شود نیاز به درمان خاصی ندارد. اگر سقط به صورت ناقص اتفاق بیفتد احتیاج به کورتاژ دارد.

سقط فراموش شده: کورتاژ به طور معمول لازم است ولی گاهی نیز به طور خودبخود دفع می شود.

سقط راجعه: به بررسی کلیه عوامل ایجاد کننده سقط نیاز هست تا دلیل سقط مشخص شده و درمان براساس آن صورت گیرد.

آنجی بعد از سقط باید بدانید:

- ✓ به مدت ۲ ساعت بعد از سقط چیزی میل نکنید .
- ✓ پس از دو ساعت مایعات شروع شود. هیچ نوع پرهیز غذایی وجود ندارد.
- ✓ بعد از سقط می توانید در صورت نداشتن سرگیجه و یا خونریزی شدید از تخت پائین آمده و حرکت کنید.
- ✓ بعد از سقط ممکن است تا چند روز همچنان خونریزی داشته باشید. در صورتیکه در حد قاعدگی باشد طبیعی است ولی در صورتیکه خونریزی زیاد باشد و یا به مدت طولانی ادامه داشته باشد باید به پزشک مراجعه کنید. (بیشتر از ۱۰ روز).
- ✓ بعد از سقط ممکن است احتیاج به درمان دارویی داشته باشید، حتماً دوره درمان را کامل کنید.
- ✓ دو هفته بعد از سقط تخمک گذاری شروع می شود، بنابراین حتماً باید یک روش جلوگیری از بارداری انتخاب کنید.
- ✓ در صورتیکه بیماری خاصی نداشته باشید کلیه روشهای جلوگیری بلافاصله بعد از سقط قابل استفاده است. قرص، IUD، کاندوم و ...
- ✓ پس از پایان خونریزی منعی در برقراری رابطه ی جنسی وجود ندارد .

✓ در صورت تمایل به بارداری حتماً ۳ تا ۴ ماه بعد از سقط اقدام کنید و با پزشک خودمشاوره کنید.

در صورت درد زیر شکم ، تب ، ترشحات عفونی و بدبو، تهوع و استفراغ و سرگیجه به پزشک مراجعه کنید.